

Den 19. oktober 2021
FVM 101

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om Kommissionens delegerede forordning (EU) om ændring af delegeret forordning (EU) 2019/2122 for så vidt angår visse kategorier af varer, der udgør en lav risiko, varer, der indgår i passagerers personlige bagage, og selskabsdyr, der er undtaget fra offentlig kontrol på grænsekontrolsteder, og om ændring af nævnte delegerede forordning og delegeret forordning (EU) 2019/2074 for så vidt angår henvisninger til visse ophævede retsakter (delegeret retsakt)

KOM-dokument foreligger ikke

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag om ændring af delegeret forordning (EU) 2019/2122 med henblik på (1) at sikre, at der i forhold til undtagelsen for selskabsdyr, der føres ind i EU under en ikke-kommerciel flytning fra tredjelande, er overensstemmelse med forordning (EU) nr. 576/2013 (kæledyr-forordningen) om ikke-kommerciel flytning af selskabsdyr og om ophævelse af forordning (EF) nr. 998/2003, og (2) at give virksomheder mulighed for indføre fødevarerprøver af animalske produkter og sammensatte produkter til produktanalyse og kvalitetstest fra lande uden for EU uden at disse fødevarerprøver som udgangspunkt skal til offentlig kontrol på et grænsekontrolsted. Den delegerede retsakt vurderes generelt ikke at have konsekvenser for beskyttelsesniveauet i Danmark og EU. Regeringen kan støtte, at Rådet ikke gør indsigelse mod udstedelsen af den delegerede retsakt og vil 8 dage fra oversendelsen af nærværende notat lægge dette til grund.

Baggrund

Kommissionen har fremsat forslag om ændring af Kommissionens delegerede forordning (EU) 2019/2122 af 10. oktober 2019 om supplerende regler til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2017/625, for så vidt angår visse kategorier af dyr og varer, der er undtaget fra offentlig kontrol ved grænsekontrolsteder, særlig kontrol af passagerers personlige bagage og af små sendinger af varer til fysiske personer, som ikke er bestemt til at blive markedsført, og om ændring af Kommissionens forordning (EU) nr. 142/2011.

Forslaget er fremsat med hjemmel i artikel 48, litra b), c), d), e), f) og h), artikel 53 stk. 1, litra d), nr. ii) og artikel 77, stk. 1, litra h) og k) i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2017/625 af 15. marts 2017 om offentlig kontrol og andre officielle aktiviteter med henblik på at sikre anvendelsen af fødevarer og foderlovgivningen og reglerne for dyresundhed og dyrevelfærd, plantesundhed og plantebeskyttelsesmidler, om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 999/2001, (EF) nr. 396/2005, (EF) nr. 1069/2009, (EF) nr. 1107/2009, (EU) nr. 1151/2012, (EU) nr. 652/2014, (EU) 2016/429 og (EU) 2016/2031, Rådets forordning (EF) nr. 1/2005 og (EF) nr. 1099/2009 samt Rådets direktiv 98/58/EF, 1999/74/EF, 2007/43/EF, 2008/119/EF og 2008/120/EF og om ophævelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 854/2004 og (EF) nr. 882/2004, Rådets direktiv 89/608/EØF, 89/662/EØF, 90/425/EØF, 91/496/EØF, 96/23/EF, 96/93/EF og 97/78/EF og Rådets afgørelse 92/438/EØF (forordningen om offentlig kontrol).

Forslaget skal vedtages af Kommissionen med hjemmel i Europa-Parlamentets og Rådets forordning 2017/625 som en delegeret retsakt. Den delegerede retsakt kan kun træde i kraft, hvis Europa-Parlamentet eller Rådet ikke gør indsigelse inden for en frist på to måneder. Fristen for indsigelse kan forlænges med to måneder efter anmodning fra enten Europa-Parlamentet eller Rådet. Europa-Parlamentet træffer beslutning om indsigelse med absolut flertal. Rådet træffer beslutning om indsigelse med kvalificeret flertal.

Forslaget er oversendt af Kommissionen til Rådet den 21. september 2021 og forventes godkendt i Rådet i en efterfølgende procedure.

Formål og indhold

1. Selskabsdyr, der føres ind i Unionen under en ikke-kommerciel flytning fra tredjelande

Forslaget skal skabe overensstemmelse mellem forordning (EU) 576/2013 (kæledyrforordningen) og forordning (EU) 2019/2122. Hensigten med forslaget er at konsekvensrette forordning (EU) 2019/2122. Konkret ændres artikel 11 i forordning (EU) 2019/2122, der vedrører undtagelser for selskabsdyr (f.eks. hunde, katte og fritter), der føres ind i Unionen under en ikke-kommerciel flytning fra tredjelande. Ikke-kommercielle flytninger omfatter f.eks. private personer, der rejser på ferie med deres kæledyr. Ændringen omhandler de selskabsdyr, der kommer fra andre tredjelande end de lande, der er opført på en særlig EU-liste. Selskabsdyr fra disse tredjelande skal underkastes identitets- og dokumentkontrol i overensstemmelse med kæledyrforordningen. I henhold til artikel 11 undtages de fra anden offentlig kontrol på EU's grænsekontrolsteder end den kontrol, der er specifikt angivet i bestemmelsen. Det betyder, at hvis man rejser på ferie i Danmark fra eksempelvis Brasilien eller Indonesien og man har medbragt sin hund, så skal man i udgangspunktet kun fremvise dyret og dennes identitetsdokumenter. Man er i udgangspunktet ikke omfattet af anden offentlig kontrol på grænsekontrolstedet.

2. Fødevarerprøver

Ved ikrafttrædelse af forordningen om offentlig kontrol (2017/625) bortfaldt muligheden for indførsel af fødevarerprøver. Dette forslag åbner for, at virksomheder på visse betingelser igen kan indføre prøver af animalske produkter og sammensatte produkter (fødevarerprøver) til produktanalyse og kvalitetstestning, herunder lugt- og smagstest, fra lande uden for EU, uden at disse sendinger skal til offentlig kontrol på et grænsekontrolsted. Indføres prøven via et andet EU-land end bestemmelseslandet i EU, vil prøven skulle til offentlig kontrol på et grænsekontrolsted i indførselslandet. Det vurderes, at sådanne prøver udgør en lav risiko for folkesundheden.

Danmark har efter ikrafttrædelsen af forordningen om offentlig kontrol (2017/625) fastholdt tidligere godkendte praksis i forhold til indførslen af fødevarerprøver. Praksis er fastholdt, da der fra EU's side har været lagt op til, at der ville blive indført regler for tilladelse til indførsel af fødevarerprøver. Indførslen af fødevarerprøver har indtil nu været tilladt på baggrund af nationale betingelser, der som nævnt er fastsat før ikrafttræden af forordningen om offentlig kontrol (2017/625), jf. Bekendtgørelse nr. 406 af 09. marts 2019 om veterinærkontrol ved indførsel af animalske fødevarer og om straffebestemmelser for overtrædelse af relaterede EU-retsakter, kapitel 10. Herunder har det været en mulighed at få udstedt en tidsbegrænset (1-årig) fødevarerprøvetilladelse. Praksis er videreført, da der ellers ikke ville være mulighed for at indføre fødevarerprøver, uden at disse skulle indføres som almindelige kommercielle importter med offentlig kontrol på grænsekontrolstedet.

Betingelserne for at kunne få lov til at indføre en fødevarerprøve er i forslaget til den delegerede retsakt fastsat med baggrund i ønsket om at reducere trusler mod dyresundheden i EU samt at undgå, at produkterne misbruges til andre formål, herunder bringes i omsætning og kommer ud på markedet til risiko for folkesundheden. I forslaget er fastsat følgende betingelser:

- Den ansvarlige for prøven skal inden indførslen af prøven have ansøgt om og fået tilladelse hertil af den kompetente myndighed, her Fødevestyrelsen.
- Fødeveprøverne skal ledsages af enten originalen eller en kopi af tilladelsen.
- Fødeveprøverne skal ledsages af et certifikat fra oprindelseslandets myndigheder, som er i overensstemmelse med gældende EU regler for import af pågældende produkt.
- Fødeveprøverne skal oprinde fra et tredjeland eller fra regioner i et tredjeland, som er godkendt dyresundhedsmæssigt.
- Der skal angives en maksimal mængde af fødeveprøver, som må indføres.
- Fødeveprøverne skal, hvor relevant, leve op til eventuelle supplerende dyresundhedsmæssige regler fastsat i EU lovgivningen.
- Importøren skal føre fortegnelse over de modtagne prøver.
- Importøren skal bortskaffe rester i overensstemmelse med EU-regler vedrørende dette.

I forhold til de nationale regler, som har fundet anvendelse indtil nu, vil betingelserne i ændringsforslaget blive skærpet i forhold til kravet om oprindelsesland og certifikat samt krav om fortegnelse over prøver.

Brugen af nationale regler vil bortfalde, uanset om forslaget træder i kraft eller ej. Træder den foreslåede ændring ikke i kraft, vil indførsel af fødeveprøver ikke længere vil være tilladt.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet vil få forelagt den delegerede retsakt.

Nærhedsprincippet

Der er tale om gennemførelsesforanstaltninger til en allerede vedtaget retsakt. Det er derfor regeringens vurdering, at det følger heraf, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Gældende dansk ret

Selskabsdyr, der føres ind i Unionen under en ikke-kommerciel flytning fra tredjelande

Der findes ikke nationale regler om undtagelse af selskabsdyr fra offentlig kontrol på grænsekontrolsteder.

Fødeveprøver

Bekendtgørelse nr. 406 af 09. marts 2019 om veterinærkontrol ved indførsel af animalske fødevarer og om straffebestemmelser for overtrædelse af relaterede EU-retsakter, kapitel 10, giver tilladelse til indførslen af fødeveprøver til danske virksomheder på nærmere fastsatte betingelser.

Konsekvenser

Det vurderes, at forslaget ingen væsentlige statsfinansielle eller administrative konsekvenser har for det offentlige eller for EU's budget, ligesom det ikke skønnes at have væsentlige samfundsøkonomiske konsekvenser.

Forslaget vurderes i sig selv ikke at medføre nævneværdige erhvervsøkonomiske konsekvenser. Forslaget vil som nævnt besværliggøre processen i forbindelse med indførsel af fødeveprøver. Dog sikres det, at fødeveprøver fortsat kan indføres og dette uden, at prøverne skal til offentlig kontrol på et grænsekontrolsted. Dette er at foretrække i forhold til alternativet, hvorved muligheden helt vil bortfalde, og en indførsel vil kræve både kontrol og certifikat. De administrative konsekvenser for erhvervet kan ikke kvalificeres yderligere.

Forslagets eventuelle afledte konsekvenser på erhvervets muligheder for innovation og produktudvikling på længere sigt har Fødevarestyrelser ikke mulighed for at vurdere på det foreliggende grundlag. Det hænger især sammen med, at en vedtagelse af forslaget medfører, at danske virksomheder netop fortsat vil kunne indføre fødevarerprøver.

Da forslaget er direkte gældende, vil kapitel 10 i Bekendtgørelse nr. 406 af 09. marts 2019 om veterinærkontrol ved indførsel af animalske fødevarer og om straffebestemmelser for overtrædelse af relaterede EU-retsakter, bortfalde. Hvis forslaget ikke vedtages, vil den nuværende nationale mulighed for indførsel af fødevarerprøver ligeledes bortfalde, da denne mulighed som nævnt ikke er i overensstemmelse med gældende EU regler. Som konsekvens heraf vil det ikke fremadrettet være muligt at indføre fødevarerprøver.

En vedtagelse af forslaget skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark og EU.

Høring

Forslaget har været i høring på høringsportalen.

DI Fødevarer bemærker, at mange danske fødevarer- og ingrediensvirksomheder får vareprøver hjem fra tredjelande. Vareprøverne anvendes f.eks. til at evaluere nye råvarer, sikre råvarelevering og ved produktudvikling. Endvidere sender virksomheder med internationale produktions-sites vareprøver af produkter mellem produktions-sites, hvis produktionen grundet kapacitet skal flyttes. Der er derfor brug for at kunne importere prøver, som ikke nødvendigvis overholder alle krav til et kommercielt produkt, fordi de ikke er til videre distribution. Derfor ser DI Fødevarer et behov for at kunne opretholde det eksisterende set-up med tidsbegrænsede godkendelser (1 år som nu) frem for at skulle ansøge ad-hoc pr. vareprøve. Det vil minimere risiko for forsinkelser og være mindre administrativt tungt for både virksomheder og myndigheder. DI Fødevarer gør opmærksom på, at man ofte ikke vil kunne fremskaffe de relevante sundhedscertifikater og erklæringer, hvorfor man sætter spørgsmålstejn ved, hvordan man som virksomhed skal forholde sig til de udfordringer fremadrettet.

DI Fødevarer anfører endvidere, at det administrative arbejde og kontrollen med vareprøver bør afspejle risikoen. Vareprøver anvendes alene til test, må ikke markedsføres og indgår ikke i fødekæden. Endelig anføres det, at det er vanskeligt at forudsige konsekvenserne af de nye regler.

Arla Foods bemærker, at problematikken som adresseres i forslaget tager udgangspunkt i behovet for at beskytte mod indførsel af husdyrsygdomme. Arla Foods bakker fuldt ud op om initiativer, som beskytter husdyrbestanden i EU mod indførte smitsomme sygdomme, men beklager, at forslaget forudsætter, at der til enhver vareprøve skal udstedes en tilladelse til import i EU, såvel som et eksportcertifikat fra afsenderlandet.

Kravet om eksportcertifikat til vareprøven medfører, at eksportlandet skal attestere forhold vedrørende såvel husdyrsundhed som fødevarerens sikkerhed, uagtet at ordningen alene drejer sig om dyresundhed. Der udtrykkes endvidere bekymring for, at eksportcertifikater ikke vil kunne underskrives i alle lande, som er dyresundhedsmæssigt godkendt til import i EU, hvis krav vedrørende fødevarerens sikkerhed også skal mødes, hvilket vil umuliggøre indførsel af vareprøver fra disse lande. Det er en reel frygt, at flere lande ikke vil kunne underskrive certifikatet, og import derfor vil blive umuliggjort. Denne situation kan afhjælpes ved at gøre det klart, at for vareprøver såvel som for transitvarer kan attestationerne vedr. fødevarerens sikkerhed udelades i certifikatet. Til støtte for en justering af forslaget gives følgende yderligere bemærkninger:

- Vareprøver, som er indført til Danmark, har typisk været prøver til analyse på virksomhedens egne applikationscentre og laboratorier. I nogle tilfælde vil der være tale om prøver fra et EU-produkt, som returneres til EU fra tredjelandet til analyse og vurdering. Denne form for analyse muliggør udviklings- og salgsprojekter. Der er dermed en risiko for, at muligheden for udviklingsarbejde vil bortfalde.
- Reklamationsprøver udgør et stort problem. Det er vigtigt, at der kan indføres vareprøver af det produkt, som der reklameres over, med henblik på at kunne validere reklamationen. Der eksporteres til lande, som ikke er godkendt til eksport til EU. Kravet om et eksportcertifikat vil betyde, at reklamationsprøver fra disse lande ikke kan modtages.

Arla Foods anfører endelig, at det er afgørende vigtigt at opretholde muligheden for nationale bestemmelser, og mener, at Kommissionens udspil rummer mulighed for dette.

Fødevarestyrelsen bemærker hertil, at forslaget lægger op til, at vareprøver kun skal kunne tillades indført fra lande, som er dyresundhedsmæssigt godkendt af EU. Det er Fødevarestyrelsens vurdering, at tredjelandet godt vil kunne afgive de folkesundhedsmæssige attestationer, hvis det oprindelige produkt stammer fra et EU-land. Oprinder fødevareprøven fra et tredjeland, skal tredjelandsvirksomheden være godkendt til eksport til EU. Ellers kan de folkesundhedsmæssige attestationer ikke gives, og indførelse af fødevareprøven kan derved ikke tillades. Fødevarestyrelsen bemærker endvidere, at Kommissionens udspil kun rummer mulighed for fastsættelse af nationale regler, hvis der ikke i forvejen findes harmoniserede regler. Dette vil kun kunne anvendes i sjældne tilfælde. Muligheden for tidsbegrænsede tilladelser ses ikke umiddelbart af Kommissionens forslag.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Man er fra dansk side ikke bekendt med offentlige tilkendegivelser om forslaget i andre medlemsstater.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen finder det væsentligt, at det sikres, at danske virksomheder, som led i deres virke og udvikling, kan indføre fødevareprøver til produktanalyse og kvalitetstest. Forslaget sikrer dette. Vedtages forslaget ikke, vil det ikke være muligt at indføre fødevareprøver. Regeringen kan støtte, at Rådet ikke gør indsigelse mod udstedelsen af den delegerede retsakt og vil 8 dage fra oversendelsen af nærværende notat lægge dette til grund.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.